

DOI <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2026-1-37>

УДК 94(437.1+437.6) «1993/1998»:338

Хомич А. В.*аспірант 4-го року навчання (спеціальності 032 – Історія та археологія)
кафедри Історії і культури України та спеціальних історичних дисциплін**Університет Григорія Сковороди в Переяславі**Переяслав, Україна**E-mail: Vohome@ukr.net**ORCID: 0009-0003-6794-6888*

ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ У ЧЕСЬКІЙ ТА СЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІКАХ У ПЕРШУ П'ЯТИРІЧКУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Анотація

У статті здійснено порівняльний історичний аналіз економічного виміру державотворчих процесів у Чеській та Словацькій Республіках у першу п'ятирічку незалежності після мирного розпаду Чехословаччини 1 січня 1993 р. Проаналізовано економічну спадщину федеративного періоду, яка сформувала нерівномірні стартові умови для розвитку обох держав. Показано, що Чехія увійшла в період незалежності з більш диверсифікованою промисловою структурою, розвиненим сектором послуг і стабільнішою фінансовою інфраструктурою, тоді як Словаччина характеризувалася значною часткою важкої промисловості, вищою залежністю від міжреспубліканських виробничих зв'язків і потребою глибших структурних трансформацій.

Особливу увагу приділено державній економічній політиці урядів обох республік у 1993–1998 рр. Висвітлено інституційне оформлення економічної державності Чехії, що базувалося на прискореній приватизації, макроекономічній стабілізації, незалежності центрального банку та лібералізації зовнішньої торгівлі, що сприяло швидкій адаптації до ринкових умов і інтеграції у європейський економічний простір. Натомість у Словаччині держава зберігала значний контроль над стратегічними секторами, здійснювала поступову приватизацію та активно регулювала фінансову й соціально-економічну сферу, що дозволило забезпечити стабільність і сформувати інституційні основи економічної незалежності.

Окремо наголошено на значенні економічного чинника як одного з ключових інструментів консолідації нових держав у постсоціалістичний період. Показано, що характер і темпи економічних реформ безпосередньо впливали на формування адміністративної спроможності держави, легітимність владних інститутів та здатність урядів здійснювати самостійну внутрішню й зовнішню політику.

Зроблено висновок, що відмінності у стартових економічних умовах і моделях трансформації зумовили різні траєкторії економічного забезпечення державотворення в Чехії та Словаччині, визначивши особливості їх подальшого політичного й соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: державотворення, економічні трансформації, економічна політика, економічна стабілізація, інституційні реформи.

Вступ. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення державотворчих процесів у країнах Центрально-Східної Європи після розпаду соціалістичних федеративних утворень, зокрема в Чеській та Словацькій Республіках, які з 1993 року розпочали самостійний шлях інституційного та соціально-економічного розвитку. У першу п'ятирічку незалежності перед обома державами постали завдання формування власних механізмів функціонування економіки, забезпечення фінансової стабільності та створення умов для ефективної діяльності новоутворених державних інститутів.

Економічний вимір державотворення відіграв ключову роль у процесі становлення Чехії та Словаччини як самостійних суб'єктів міжнародних відносин і внутрішньополітичного розвитку. Саме економічна діяльність урядів цих країн у 1993–1998 рр. (перших двох урядів у Чехії 1993–1996 рр. і 1996–1998 рр. на чолі з В. Клаусом, а також у Словаччині – 1993–1994 рр. і 1994–1998 рр. на чолі з В. Мечіаром) значною мірою визначала спроможність державної влади забезпечити соціальну стабільність, легітимність політичних рішень і послідовність реформ, що, у свою чергу, впливало на загальний напрямок державотворчих процесів у кожній із зазначених республік.

Попри наявність наукових праць, присвячених саме політичним та інституційним аспектам трансформації Чехії й Словаччини, економічний вимір державотворення в перші роки незалежності залишається недостатньо систематизованим у межах порівняльно-історичних досліджень. Більшість робіт зосереджується на загальних характеристиках трансформацій або на аналізі окремих національних кейсів, що ускладнює виявлення спільних і відмінних рис економічних моделей державотворення обох країн.

У цьому контексті порівняльний аналіз економічної складової державотворчих процесів у Чехії та Словаччині у першу п'ятирічку незалежності є актуальним з огляду на можливість глибшого розуміння механізмів інституційної адаптації нових держав до умов постсоціалістичної трансформації. Результати дослідження мають значення не лише для розвитку історіографії новітньої історії Центральної Європи, а й для ширшого осмислення закономірностей формування державності в постфедеративних та постсоціалістичних державах.

Так, проблематика державотворчих процесів у Чеській та Словацькій Республіках після «оксамитового розлучення» 1993 року стала предметом зацікавлення таких дослідників: Р. Вінтрова [8; 9; 10]; Й. Свейнар і М. Уваліч [7]; М. Грнцір, Й. Клячек [4] та ін [3; 5]. У науковій літературі вона розглядається переважно в контексті постсоціалістичної трансформації, демократичного транзиту та європейської інтеграції країн Центрально-Східної Європи.

Метою статті є здійснення порівняльно-історичного аналізу економічного виміру державотворчих процесів у Чеській та Словацькій Республіках у першу п'ятирічку незалежності (1993–1998 рр.) та визначення його впливу на формування інституційних основ функціонування новостворених держав.

Методологічну основу дослідження становлять принципи історизму та наукової об'єктивності, що дозволяють розглядати економічну політику урядів Чеської та Словацької Республік у конкретних умовах постсоціалістичної трансформації 1990-х років. Ключовим є порівняльно-історичний метод, застосування якого уможливило зіставлення моделей економічного державотворення обох країн та виявлення спільних і відмінних рис реформ.

Виклад основного матеріалу. Проголошення незалежності Чеської та Словацької Республік 1 січня 1993 р. відбулося внаслідок мирного розпаду Чехословаччини, що створило дві окремі держави з власними економічними та інституційними викликами на початку незалежного існування. Успадкована економічна спадщина була неоднорідною, а саме – Чехія володіла більш диверсифікованою промисловістю та відносно стабільною фінансовою інфраструктурою, тоді як Словаччина мала вагомий частку важкої промисловості й була більш вразливою до розриву міжреспубліканських економічних зв'язків – що вплинуло на стартові умови реформ і темпи їх впровадження [8].

Економічний розвиток обох держав після розділу характеризувався значними відмінностями в рівнях економічного потенціалу. Так у 1993 р. ВВП на душу населення чеський перевищував словацький приблизно в 1,5 раза, що відображало кращі стартові позиції саме Чехії у впровадженні ринкових механізмів і адаптації до нових умов господарювання [3]. При цьому варто зазначити, що після розпаду Чехословаччини реальний ВВП Чехії зупинив падіння саме у 1993 р. і вже з 1994 р. почав помірне зростання, а вже у 1994 р. економіка країни повернулася до позитивної динаміки, хоча темпи були не дуже високі в порівнянні з іншими країнами регіону [7].

У перші роки незалежності уряди обох республік зіткнулися з необхідністю поєднати макроекономічну стабілізацію та структурні реформи. Чехія зосередилася на стабілізації курсу національної валюти та приватизації підприємств, що сприяло відносно швидкій адаптації до ринкових відносин [4]. Натомість економічна політика Словаччини у 1993–1998 рр. була обтяжена повільнішим просуванням трансформацій у поєднанні з політичними і інституційними труднощами, що впливало на загальні темпи зростання.

Так стартові економічні умови формування державності в Чехії та Словаччині поєднували спільну спадщину постсоціалістичної економіки з відмінними структурними характеристиками й різними стартовими можливостями для реалізації економічної політики урядів у першу п'ятирічку незалежності. Ці чинники зумовили різні напрямки економічних реформ та їх вплив на загальний процес державотворення в кожній з республік.

Економічна спадщина Чехословаччини на момент розпаду федерації ще наприкінці кінці 1992 р. істотно вплинула на стартові умови функціонування незалежних ринкових економік Чехії та Словаччини вже після 1 січня 1993 р. Спільна економіка федерації мала значний промисловий потенціал і високий рівень індустріалізації порівняно з іншими країнами Центральної Європи, що створювало базу для подальшого переходу до ринкових відносин, але водночас зберігало суттєві внутрішні диспропорції між окремими регіонами та частинами держави (особливо між чеськими землями і Словаччиною). Ці різниці проявилися й у структурі ВВП на душу населення, що перед розпадом становило близько 75 % рівня чеського у Словаччині та було наслідком значної перерозподільної політики федеративного центру до 1992 р., що зумовило нерівномірні стартові позиції для реформування національних економік обох республік (адже чеська економіка була відносно потужнішою і диверсифікованішою, а словацька – більш залежною від важкої промисловості [8]).

Спадщина федеративного періоду також відобразилась у вузькоспеціалізованих виробничих структурах, а також в розгалужених міжрегіональних виробничих зв'язках, які існували в межах Чехословаччини і були зруйновані при її розпаді, вимагаючи від нових урядів адаптувати виробничі ланцюги та налагоджувати нові торговельні зв'язки в умовах розмежованих національних економік. Особливо це стосувалося Словаччини, де важка промисловість мала більшу частку у ВВП і потребувала гнучкішого підходу до структурних реформ (адже цивілізаційні й ринкові умови дозволяли саме Чехії проводити більш глибоку приватизацію та лібералізацію) [8].

Після розпаду Чехословаччини в 1993 р. незалежні економіки Чехії та Словаччини успадкували суттєво різні структурні особливості, що стали важливою передумовою подальшого їх державотворення. Чехія мала більш диверсифіковану промислову структуру з високою часткою легкої й важкої промисловості, технологічно орієнтованих виробництв та розвиненим сектором послуг, що дозволяло їй легше адаптуватися до умов ринкової економіки та інтегруватися в європейські ринки (у структурі економіки Чехії промисловість становила біля 37 %, а сфера послуг – майже 61 % ВВП) [2].

Для Словаччини ж характерними були вища частка важкої промисловості, включно з металургією та виробництвом обладнання, а також менш розвинений сектор послуг і слабкіша інтеграція у зовнішню торгівлю, що зумовило необхідність інтенсивнішої структурної трансформації під час переходу до ринку [10].

Економічна діяльність урядів Чеської Республіки у 1993–1998 рр. Сукупність структурних трансформацій у Чехії означало те, що вона стартувала з відносно вигіднішою економічною базою, яка полегшувала доступ до експорту, технологічних секторів та іноземних інвестицій – факторів, що сприяли швидшому переходу до ринкової моделі.

Після проголошення незалежності у 1993 р. Чехія продовжила реалізацію комплексних економічних реформ, започаткованих ще на початку 1990-х років, спрямованих на перехід від планової до ринкової економіки та формування конкурентного середовища. Одним із ключових напрямів було макроекономічне оздоровлення та стабілізація фінансів, що передбачало контроль над інфляцією, реструктуризацію бюджетної політики та зміцнення довіри до національних фінансових інститутів [4].

Отримавши у спадок від федеративного періоду значний приватизаційний потенціал, уряд Чехії прискорив масову приватизацію державних підприємств, що сприяло зростанню частки приватного сектору в національному виробництві та створенню передумов для розвитку ринкового середовища. Крім того, уряд приділяв значну увагу валютній політиці й зовнішньоторговельній лібералізації, що сприяло поліпшенню конвертованості чеської крони та розширенню торгових зв'язків із західноєвропейськими партнерами, забезпечуючи основу для інтеграції до світових економічних систем [1]. Завдяки цим реформам Чехії вдалося відносно швидко подолати первинні потрясіння після розпаду федерації та сформуванню економічних основ нової державності, що характеризувалися стабілізованою монетарною ситуацією, зростанням зовнішніх інвестицій та розширеною приватною ініціативою на внутрішньому ринку.

Інституційне оформлення економічної політики Чехії після здобуття незалежності було спрямоване на формування стабільного правового та адміністративного середовища для реалізації ринкових реформ та забезпечення економічної суверенності. Центральним елементом стала структура уряду і спеціалізованих міністерств, що координували ключові напрями економічної діяльності, а саме – Міністерство фінансів відповідало за бюджетну і податкову політику, Міністерство промисловості та торгівлі – за приватизацію та розвиток промислового сектору, Міністерство праці та соціальних справ – за ринкову адаптацію праці і соціальні трансформації [4].

Для забезпечення ефективного виконання економічних реформ було створено комітети та дорадчі органи при уряді, які аналізували наслідки стабілізаційних заходів і пропонували корекції у податковій, валютній та зовнішньоторговельній політиці. Так, у 1994–1995 рр. функціонували урядові робочі групи з приватизації, валютної стабілізації та макроекономічного прогнозування, що дозволило координацію між центральними та регіональними структурами державної влади. Важливим інституційним кроком стало підпорядкування Національного банку Чехії конституційно закріпленій політиці незалежності, що забезпечувало незалежне формування грошово-кредитної політики, контроль над інфляцією та стабільність національної валюти [1]. Це дозволяло поєднати макроекономічну стабілізацію з приватизаційними та структурними реформами, зменшуючи ризики економічної нестабільності.

Завдяки такому інституційному оформленню Чехія змогла забезпечити системний підхід до проведення економічних реформ, інтегрувати фінансові, податкові та промислові заходи у загальну стратегію державотворення та сформуванню стабільні умови для розвитку ринкової економіки, що стало однією з основ економічної незалежності держави в першу п'ятирічку після розпаду федерації.

Економічна діяльність урядів Словачької Республіки у 1993–1998 рр. Після здобуття незалежності у 1993 р. Словачька Республіка опинилася перед завданням термінової економічної трансформації, успадкувавши від федеративного періоду технологічно орієнтовану, але структурно диспропорційну економіку, із сильною залежністю від важкої промисловості та металургії [10].

У перші роки незалежності уряди Словаччини реалізовували макроекономічну стабілізацію через контроль інфляції, обмеження дефіциту державного бюджету та реформування фінансового сектору. На відміну від Чехії, словацькі реформи здійснювалися повільніше та більш консервативно, що було зумовлено політичною нестабільністю і необхідністю балансування між соціальними інтересами та ринковими вимогами [9].

Важливим аспектом у трансформаційному курсі Словаччини було структурне переорієнтування економіки, спрямоване на зменшення залежності від важкої промисловості та стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу, фінансових послуг та зовнішньоторговельних зв'язків. Цей процес вимагав одночасного реформування державних інститутів, які забезпечували приватизацію, фінансовий контроль та правове регулювання ринку, що ставало ключовим чинником формування економічної державності [9].

Одним із головних напрямів державної участі Словаччини було збереження контролю над стратегічними підприємствами та регуляція процесів приватизації. Держава проводила приватизацію обережно, намагаючись уникнути соціальних потрясінь та зберегти зайнятість у ключових секторах, що робило уряд головним агентом економічної стабільності та управління ресурсами [10]. Крім того, уряди Словаччини активно здійснювали макроекономічну політику, спрямовану на контроль інфляції, дефіциту бюджету та регулювання фінансових потоків, що було необхідним для формування умов стабільного економічного середовища. Це включало встановлення державних цінних та податкових регуляцій у критично важливих галузях, що стимулювало формування ефективних ринкових механізмів [5].

Важливою була також роль держави у підтримці соціальної стабільності та адаптації населення до ринкових умов, через заходи щодо ринкової реформи праці, соціального захисту та стимулювання малого і середнього бізнесу. Завдяки цьому держава виступала не лише як регулятор, а й як стратегічний координатор економічної трансформації, закладаючи основу для подальшої інтеграції Словаччини у європейські економічні структури [9].

Загалом, економічна політика урядів Словаччини у перші роки незалежності мала прямий вплив на процеси державотворення, формуючи економічні та інституційні основи нової республіки. Перший ефект проявився у консолідації державних інститутів, оскільки управління процесами приватизації, макроекономічної стабілізації та регулювання ключових секторів потребувало ефективної взаємодії між міністерствами фінансів, промисловості та праці, а також спеціалізованими урядовими комітетами [9]. Приватизація та контроль держави над стратегічними підприємствами створили стабільну основу для переходу до ринкової економіки, забезпечуючи баланс між економічним лібералізмом і соціальною стабільністю, що безпосередньо впливало на здатність держави здійснювати самостійну політику розвитку [10]. Крім того, уряди Словаччини активно впроваджували законодавчі та фінансові реформи, що закріплювали правові рамки для ринкових відносин і формували нові інститути контролю, зокрема незалежний Національний банк Словаччини, органи регулювання фінансового сектору та податкові структури. Це дозволило державі ефективно координувати економічні процеси та інтегрувати ринкові механізми у систему державного управління, закладаючи фундамент для подальшої державності [6]. Наслідком цих заходів стало поступове зміцнення економічної незалежності країни, розвиток регуляторних і фінансових інститутів, а також підготовка до інтеграції Словаччини в європейські та міжнародні економічні структури.

Отже, економічна політика урядів, попри певну повільність реформ, сприяла стабілізації державності, формуванню адміністративної здатності держави та закладанню основ для довгострокового економічного розвитку після 1998 р.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, підсумовуючи порівняльний аналіз економічного виміру державотворення в Чехії та Словаччині, варто зазначити, що обидві республіки успадкували від Чехословаччини промисловий потенціал та високий рівень індустріалізації, що стало базою для переходу цих країн до ринкової економіки. Водночас Чехія мала більш диверсифіковану промисловість, розвинений сектор послуг і фінансову інфраструктуру, що полегшувало приватизацію та інтеграцію у зовнішні ринки. Словаччина ж характеризувалася високою часткою важкої промисловості, слабшим сектором послуг і необхідністю глибших структурних реформ, що гальмувало темпи економічної трансформації. Також у Чехії формування економічної державності базувалося на створенні спеціалізованих міністерств та урядових комітетів для координації приватизації, макроекономічної стабілізації та регулювання фінансового сектору. Важливою для Чехії була незалежність Національного банку, що забезпечувала стабільність національної валюти. У Словаччині держава зберігала значний контроль над стратегічними підприємствами, поступово проводила приватизацію, регулювала фінансові та податкові механізми, створювала незалежні інститути контролю, що дозволило координацію економічних процесів та підтримку соціальної стабільності. Окрім того, в Чехії більш вигідні стартові умови і швидка адаптація до ринку сприяли підвищенню зовнішньоторговельної інтеграції, притоку інвестицій та швидкому формуванню економічно стабільної державності. Для Словаччини економічні реформи були повільнішими, проте держава через регуляцію стратегічних секторів і розвиток фінансових інститутів забезпечила закладання основ економічної незалежності, формування адміністративної здатності держави та підготовку до інтеграції в європейські економічні структури.

Перспектива подальших досліджень даної тематики полягає у здійсненні порівняльного аналізу кількісних і якісних показників економічних трансформацій між Чеською і Словацькою республіками після їх вступу до Європейського Союзу. Окрім цього, на нашу думку, доречним буде простежити стан економіки обох держав в умовах ротації політичних еліт, зокрема на рівні урядів протягом наступного етапу державотворення Чехії і Словаччини.

Список використаних джерел

1. Czech Republic: Recent Economic Developments, IMF Country Report 1996. URL: DOI: <https://doi.org/10.5089/9781451810004.002>
2. Economy of the Czech Republic. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_Czech_Republic
3. Horska H., Prega R. 30 years of independence: which country is more successful – the Czech Republic or Slovakia? RBI Insights. URL: <https://www.rbinternational.com/en/raiffeisen/blog/market-trends/30-years-of-independence.html>
4. Hrnčir M., Kláček J. Macroeconomic Policies: Stabilization and Transition in Former Czechoslovakia and in the Czech Republic. CASE Network Studies and Analyses. 1994. URL: <https://ideas.repec.org/p/sec/cnstan/0015.html>
5. Klasová S., Kováč V., Lipták F. Structural Convergence of Economies of Slovak Republic and Czech Republic. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 2015. Vol. 6, No. 5. DOI: 10.5901/mjss.2015.v6n5p235
6. Slovak Republic: Recent Economic Developments. IMF, 1997. DOI: <https://doi.org/10.5089/9781451835366.002>
7. Svejnar J., Uvalic M. The Czech Transition: The Importance of Microeconomic Fundamentals. Helsinki, 2013. URL: https://www.researchgate.net/publication/288691581_The_Czech_Transition
8. Vintrová R. Česká a slovenská ekonomika 15 let po rozdělení [The Czech and Slovak economy 15 years after the split]. *Politická ekonomie*, Prague University of Economics and Business. 2008. Vol 4. URL: <https://ideas.repec.org/a/prg/jnlpol/v2008y2008i4id647p449-466.html>
9. Vintrová, R. Lessons from the Czech and Slovak economies split. Prague Economic Papers, 2009. Vol. 18(1). URL: <https://ideas.repec.org/a/prg/jnlpep/v2009y2009i1id338p3-25.html>
10. Vintrová R., Žďárek V. Konvergence České republiky a Slovenské republiky – současný stav a vybrané problémy. *Ekonomický časopis*. 2006. Vol. 54, No. 5. URL: https://www.sav.sk/journals/uploads/050709442006_5_Vintrova.pdf

Khomych A. V.

*Postgraduate Student of the 4nd year of study (specialties 032 – History and archeology)
at the Department of History and Culture of Ukraine and Special Historical Disciplines
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav*

Pereiaslav, Ukraine

E-mail: Vohome@ukr.net

ORCID: 0009-0003-6794-6888

THE ECONOMIC DIMENSION OF STATE-BUILDING PROCESSES IN THE CZECH AND SLOVAK REPUBLICS IN THE FIRST FIVE YEARS OF INDEPENDENCE: A COMPARATIVE ANALYSIS

Abstract

The article provides a comparative historical analysis of the economic dimension of state-building processes in the Czech and Slovak Republics during the first five-year period of independence after the peaceful dissolution of Czechoslovakia on January 1, 1993. The economic legacy of the federal period, which created uneven starting conditions for the development of both states, is analyzed. It is shown that the Czech Republic entered the period of independence with a more diversified industrial structure, a developed service sector, and a more stable financial infrastructure, while Slovakia was characterized by a significant share of heavy industry, a higher dependence on inter-republican production ties, and the need for deeper structural transformations.

Particular attention is paid to the state economic policy of the governments of both republics in 1993–1998. The institutional design of the economic statehood of the Czech Republic is highlighted, which was based on accelerated privatization, macroeconomic stabilization, central bank independence, and foreign trade liberalization, which contributed to faster adaptation to market conditions and integration into the European economic space. In contrast, in Slovakia, the state retained significant control over strategic sectors, carried out gradual privatization, and actively regulated the financial and socio-economic sphere, which allowed to ensure stability and form the institutional foundations of economic independence.

The importance of the economic factor as one of the key instruments of consolidation of new states in the post-socialist period is emphasized. It is shown that the nature and pace of economic reforms directly influenced the formation of the administrative capacity of the state, the legitimacy of power institutions and the ability of governments to implement independent domestic and foreign policies.

It is concluded that differences in the initial economic conditions and models of transformation led to different trajectories of economic support for state formation in the Czech Republic and Slovakia, determining the features of their further political and socio-economic development.

Key words: *state formation, economic transformations, economic policy, economic stabilization, institutional reforms.*

References

1. Czech Republic: Recent Economic Developments, IMF Country Report 1996. DOI: <https://doi.org/10.5089/9781451810004.002> [in English].
2. Economy of the Czech Republic. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_Czech_Republic [in English].
3. Horska, H., Prega, R. (2023). 30 years of independence: which country is more successful – the Czech Republic or Slovakia? RBI Insights. Retrieved from: <https://www.rbiinternational.com/en/raiffeisen/blog/market-trends/30-years-of-independence.html> [in English].
4. Hrnčíř, M., & Kláček, J. (1994). Macroeconomic Policies: Stabilization and Transition in Former Czechoslovakia and in the Czech Republic. CASE Network Studies and Analyses. Retrieved from: <https://ideas.repec.org/p/sec/cnstan/0015.html> [in English].
5. Klasová, S., Kováč, V, Lipták, F. (2015). Structural Convergence of Economies of Slovak Republic and Czech Republic. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. Vol. 6, No. 5. DOI: 10.5901/mjss.2015.v6n5p235 [in English].
6. Slovak Republic: Recent Economic Developments. IMF, 1997. DOI: <https://doi.org/10.5089/9781451835366.002> [in English].
7. Svejnar, J., Uvalic, M. (2013). The Czech Transition: The Importance of Microeconomic Fundamentals. Helsinki. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/288691581_The_Czech_Transition [in English].
8. Vintrová, R. (2008). Česká a slovenská ekonomika 15 let po rozdělení [The Czech and Slovak economy 15 years after the split]. *Politická ekonomie*, Prague University of Economics and Business. Vol 4. Retrieved from: <https://ideas.repec.org/a/prg/jnlpol/v2008y2008i4id647p449-466.html> [in English].
9. Vintrová, R. (2009). Lessons from the Czech and Slovak economies split. Prague Economic Papers. Vol. 18(1). Retrieved from: <https://ideas.repec.org/a/prg/jnlpep/v2009y2009i1id338p3-25.html> [in English].
10. Vintrová, R., Žďárek, V. (2006). Konvergence České republiky a Slovenské republiky – současný stav a vybrané problémy [Convergence of the Czech Republic and the Slovak Republic – current status and selected problems]. *Ekonomický časopis*. Vol. 54. Retrieved from: https://www.sav.sk/journals/uploads/050709442006_5_Vintrova.pdf [in Czech].

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 21.01.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 02.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 17.04.2026